

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Beke Nándor I szabályozási igazgató

2025. 11. 04.

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Miért most került fókuszbba az ex-ante szabályozás felülvizsgálata is?

- Az európai hírközlési szolgáltatók támogatása a külső versenytársakkal szemben előtérbe került (Letta és Draghi jelentések)
- A szolgáltatók támogatása az alábbi területeken merült fel:
 - IP összekapcsolódás szabályozása
 - A tartalomszolgáltatók hozzájárulása a hozzáférési hálózatok finanszírozásához
 - A fúzió kontroll szabályainak enyhítése
 - **Az ex ante szabályozás enyhítése, megszüntetése**

Individual SMP	Joint SMP	No SMP
1, 2, 3, ... = Final decision on round 1, 2, 3, ... analysis adopted		

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Uniós áttekintés az ex ante szabályozásról

- A felezett cellák az országos szint alatti földrajzi szabályozást jelzik.
- A fizikai infrastruktúra szabályozás jellemzően nem jár még a többi piac deregulációjával
- Közös erőfőlny nem került megállapításra

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Az ex-ante szabályozás enyhítésének milyen alternatívái merültek fel eddig?

Felmerült alternatívák:

- Ex ante szabályozás megszüntetése – általános (ex-post) versenyszabályozás venné át a helyét
- Ex-ante szabályozás megszüntetése – szimmetrikus ágazati és GIA szabályozás venné át a helyét
- Ex-ante szabályozás védőhálóként maradna – de nincs érintett piac
- Ex-ante szabályozás marad – meglévő érintett piacokkal
- Ex-ante szabályozás marad – meglévő érintett piacok + fizikai infrastruktúra

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Mi indokolhatja az ex-ante szabályozás enyhítését, megszüntetését?

- Az adatokon és tényeken alapuló elemzések (Bizottsági megbízásból készült, BEREC és CERRA elemzések) az alábbi összefüggéseket mutatják az ex-ante szabályozás és a beruházások, fejlesztések között:
 - nincs pozitív kapcsolat a szolgáltatói koncentráció (számuk csökkenése) és a beruházások, fejlesztések között
 - a koncentráció önmagában nem gyorsítja a technológiai fejlesztéseket, nem növeli a hatékonyságot és a hozzáadott értéket az ágazatban
 - a koncentráció a kiskereskedelmi árakra ugyanakkor emelő hatással lehet
- Az ex-ante szabályozás valódi hatása, illetve amilyen hatást a Fehér Könyv tulajdonít az ex-ante szabályozásnak nincs teljesen összhangban
- Amennyiben az ex-ante szabályozás nem gátolja a beruházásokat, és a beruházások motorja valójában a verseny, biztosan jó ötlet az ex-ante szabályozás megszüntetése?

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Elérkezett-e már az általános (ex-post) versenyszabályozás ideje?

- A Fehér Könyv helyzetértékelése szerint a szabályozás végső célja kizárólag a piaci alapú környezetre való átállás volt
- Ugyanakkor az érintett piacok száma nem azért csökkent radikálisan, mert a verseny ekkora teret nyert a hírközlési piacokon
- Biztos, hogy az ex-ante szabályozás teljes és gyors kivezetése nem okozna bizonyos esetekben visszafordíthatatlan, nem várt következményeket?
- Az ex-post szabályozás természeténél fogva nem képes kezelni bizonyos versenyproblémákat, ha azok már megtörténtek

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

A kereskedelmi alapú szerződések kiválthatják az ex-ante szabályozást?

- A Kódex és az Ajánlás szerint akkor válthatják ki, ha ezek
 - tartósak (védőháló - a szabályozás megszűntével ne vonják vissza),
 - fenntarthatók (a nagykereskedelmi kapacitások kihasználását célozzák) és
 - képesek növelni a verseny dinamikáját (kiskereskedelmi versenytársak igényeit is kielégítse).
- Ha nem teljesülnek a fenti feltételek a hatóságoknak gyorsan kell tudniuk reagálni (a következő piacelemzési kör már késő).
- A JPE kötelezettségek kiváltására alkalmas önkéntes kötelezettségvállalások, társfinanszírozási ajánlatok nem terjedtek el az EU-ban
 - Egyszerűbb szabályok és gyorsabb eljárás (eddig egy-másfél év) kell.

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Miért lehet szükség a jövőben is az ex-ante szabályozásra?

- Az ex-ante szabályozás egy komplex struktúra része
 - ha módosításra, megszüntetésre kerül, akkor a hatása átgyűrűzik más területekre is,
 - szerepét a többi szabályozási elem változása is befolyásolja.
- A jelenlegi szabályozási keretrendszerben is folyamatos a pénzügyi és szakmai befektetők megjelenése (biztosítók, befektetési alapok, hálózatos szolgáltatók, stb.)
- Az európai szolgáltatók támogatása olyan módon, hogy az a verseny (versenyt erősítő szabályozás) megszüntetésével ne járjon együtt

Az ex-ante szabályozás jövője és dilemmái

Milyen egy lehetséges (ideális) jövő?

- Az ex-ante szabályozás olyan szolgáltatásokra és területekre korlátozódik csak, ahol a piac kudarcot vall (természetes monopólium – végződtetési szolgáltatás, ritkán lakott települések), azaz ex-ante szabályozás megmarad, de főként lokális problémákra adott válaszként (jogvítás típusú eljárásként?), ajánlott piacok nélkül
- A szolgáltatóknak is fontos, hogy a speciális szakismerettel rendelkező szabályozó hatóság és ne a versenyhatóság kezeljen hírközlési problémákat
- A JPE kötelezettségek kiváltására alkalmas egyszerűen megvalósítható és kevés adminisztrációval (szabályozói teherrel) járó önkéntes kötelezettségvállalások, társfinanszírozási ajánlatok megléte
- Ahol szükséges, ott szimmetrikus kötelezettségek

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!